

EPERJESI LAPOK

Előfizetési árak:
Egész évre . . . 12 K.
Félévre 6 K.
Negyedévre . . . 3 K.
Hirdetési díj: Egyhasábos
peltisor egyszeri hirdetése
50 l. Közlemények sora 80 l.

**POLITIKAI, TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI,
KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP**

**Az Eperjesi Széchenyi-körnek, az Eperjesi Magyar Védőegyesületnek
és az Eperjesi Kereskedők Társulatának hivatalos közlönye.**

**Szerkesztőség és
kiadóhivatal:**
Eperjes, Fő-u.
59. szám.
Telefon-szám: 16.

A nemzet mostohái.

Irta: Székely Adolf.

Az elkeseredés örömpohara megtelt. A „nemzet napszámosai“-nak idealizált „mostohái“ a magyar nemzetnek: a magyar néptanítók, a magyar társadalomnak a legtürelmesebb, legigénytelenebb, minden közszolgáltatásra igénybevett elemei, sem erkölcsileg, sem anyagilag nem bírják immár elviselni a velük szemben állandóan és tervszerűen alkalmazott lealázóan kivételes bánásmódot, a köztisztviselők karából a gyakorlatban fennálló kitesztottságukat, meg nem érdemelt megaláztatásukat.

Az ország egyes vidékeiről, így Egerből, Székesfehérvárról, Miskolcra és végül Budapestre a Magyar Tanítók Országos Szövetségétől körlevelek mentek szét a tanítósághoz, hogy ezt egy hatalmas szervezkedésre és országos demonstrációra hívják fel. A tanítóegyesületek memorandumba foglalták a tanítóság sérelmeit, azt a kormány és képviselőházhoz terjesztették be, az országgyűlési képviselőket pedig külön-külön kérték fel igazságos ügyük támogatására. E hó 8-ikán pedig országos nagygyűlést tartottak a régi képviselőházban. A több mint 3000 tanító és tanítónő színültig töltötte meg a törvényhozás régi termét. Az izgatottság oly nagy volt, hogy a hatóság már jóelőre rendőri asszisztenciáról gondoskodott. Ezen „atyai gondoskodás“ ellen a tanítóság tekintélyes része hangosan tiltakozott. Negyedszázad óta már sok tanítógyűlésen vettem aktív és passzív részt, de még soha elnök oly

férfiasan, bátran és határozottan nem mert hangoztatni a tanítóság érdekeit, mint ezt a nagygyűlésen elnökölő Rákos István, a M. T. O. Sz.-nek az elnöke, úgy a nagygyűlésen, valamint a kultuszminiszter előtt tette. De még így is csak nagy erőfeszítéssel bírta rendes medrében tartani a felkorbácsoló, kitörő szenvedélyeknek zúgva zajongó áradatát.

Különösen két sérelem az, amely a tanítóságot évtizedek óta oly rettenetesen sújtja. Az első a *fizetést* érinti. A törvény kimondja, hogy a tanító köztisztviselő. Ámde amíg egyéb törvényes rendelkezésekben és a gyakorlatban a tanító alá van ugyan vetve a köztisztviselőkre vonatkozó fegyelmi szabályoknak, köteleességeknek: a jogok elől azonban elzárják előtte az ajtót; amikor fizetés, ellátás, megélhetési lehetőségekről volt szó, akkor a tanító már nem köztisztviselő. A tanító hazafiságból és köztisztviselői köteleességből köteles tanfolyamokat vezetni, szövetkezeteket szervezni, népszámlálni, rekvirálni stb. stb., ingyen vagy nevésséges bérért; de ruháneműből, bőrből, talpból vagy egyáltalán nem kap semmit, vagy használhatatlan rongyot, hulladékot és ami a legsérelmebb: a tanítóság a köztisztviselői státusból ki van rekesztve, az ő számára külön, jóval alacsonyabb fizetés és lakbérilletményt állapítottak meg. De még a tanítók között is két kategória van: állami és felekezeti. A felekezeti tanítók fizetés tekintetében még az állami tanítókkal szemben is inferioritásban vannak. A felekezeti tanító fizetése még az államiénál is kisebb, lak-

bérilletménye megállapításának mértéke és módjára pedig nincs más kifejezés mint: *barbarizmus*. Egy felekezeti tanító lakbérilletménye pl. Eperjesen évi 480 kor. pályája kezdetén, tehát 19-éves korában és marad 480 kor. évtizedek után, bármekkora a családja, egész a pályája végéig. Hát nem hallatlan ez?! A másik rettenetes sérelem a negyvenévesnél is régiebb, elavult *nyugdíjtörvény*, melyet a törvény értelmében 10 évenként revideálni kellene. Ezt legutoljára 1891-ben módosították némileg, de szelleme a régi maradt, a módosítást 1901. és 1911-ben törvény és méltányosság ellenére nem eszközölték.

Az országos tanítói nagygyűlés ennélfogva, mellőzve egyes felvetett más — egyébként fontos — javaslatokat, mint pl. az iskolák államosítását, csupán e két legégetőbb és halaszthatatlan kérdéssel foglalkozott és elfogadta a vezetőségnek e tárgyban előterjesztett következő határozati javaslatát:

„1. A tanítók javadalmazása, tekintet nélkül az iskola jellegére, teljesen egységes legyen és minden tanító az eddig eltöltött valamennyi szolgálati évről figyelembevételével osztassék be a XI., X., IX. és VIII. fizetési osztályba.

2. Minden tanító legalább 1200 kor. s családtagnaként — a feleséget is külön családtagnak számítva — 400-400 kor. ruhasegélyben részesüljön.

3. Haladéktalanul készítse el a miniszter az állami tisztviselők 1912. évi LXV. nyugdíjtörvénye alapelveinek figyelembevételével az új nyugdíjtörvényt, melynek megtervezésében

TÁRCA.

Leányokhoz.

Tudtok még nevetni, lányok?
Tudtok azt is: nem szeretni?
Nem fojtott meg még az átok,
Nem hullt le a fátyol rátok
A mosolyt is eltemetni?

Tudtok csókot megtagadni,
Hideg szemmel végigmérni,
Hogyha esznek, hát nem adni,
Lázban égőt sírva hagyni,
Emlékeket visszakeríteni?

Lányok, lányok! Szívrabolva
Jön a bánat nehéz árnya...
Siessetek boldog csókra,
Amíg nem int az az óra,
Amely szívetek bezárja!

Szilágyi László.

A kettős szerelem alkonya.

Adolár levelei.

Kedves Barátom! II. 1918. május 9.
Most jöttem haza a találkáról. Mily meglepetés. Az éltebb hölgy — egy csinos, fiatal disztíngvált külsejű úrlány. De kezdjük az elején. Pont háromnegyed hétkor nyakaiban

vettem a Holló-utcát s a Denevért dúdolván bekanyarodtam az Erzsébet-ligetbe. A liget a szokott képét mutatta. Tüzekek jöttek-mentek a laktanyából vagy oda vissza, néhány dada foglalta el a padot gyermeksoporttól környezve. Bejártam keresztül-kasul az utakat — éltebb hölgynek semmi nyoma. Egy lefátyolozott fiatal hölgygel kétszer is találkoztam, de nem vettem reá ügyet, bár mosolygós arccal, barátságosan nézett rám, mintha ismerősöm volna. A harmadszori találkozásnál ő szólított meg. „Adolár úr?“ — Az vagyok. „Nos, nem tűnt fel szegény gyöngyvirágom?“ — A gyöngyvirágot látom, de az éltebb hölgyet sehol. Magácska talán a kiküldöttje? „Én magam vagyok az, nincs talán hozzá jogom?, már multam huszonegy éves.“ — Szép kort ért el valóban. (Azt hiszem, még 2-3 évvel meg is toldotta a korát.) „Lássa, azért tettem ezt így, mert ha odaírom: egy fiatal lány, maga el sem jön a találkozásra azon hiszemben hogy csak a két eszményképét akarom követni a nyeregből, hogy magam beleüljek, pedig én komolyan ki akarom gyógyítani a kettős szerelemből, azt akarom, hogy szerelmét csak egy női lényre összpontosítsa; hadd imádjá akár Hajnalkát, akár Adélt — de csak azt az egyet egyesegyedül. Én magam nem jövök itt szóba, mert már foglalkozva vagyok másutt“ — S hogyan akar gyógyítani? „Mindenekelőtt egész őszintén meg kell felelnie kérdéseimre. Vegye úgy, hogy orvossal van dolga.“ Hát csak tessék viallótóra fogni, tisztelt: missis doctor medicinae. (Egy padra telepedtünk le.)

„Mondja, kérem, biztos maga abban, hogy mindkét eszményképe viszonzza érzelmeit? Hajnalka, Adél — egyaránt szeretik?“ — Azt én igazán nem tudom. „Hogyan, nem tudja?“ — Mindkettő kedves, barátságos hozzám, de vallomásra részemről se került sor, hát ők se nyilatkozhattak. „Egyik se nézett magára hosszan, olvadón?“ — Nem vettem észre? „Egyik se pirult el, mikor maga jött?“ — Nem tapasztaltam. „Egyik se szorította meg erősen a kezét a búcsúzásnál?“ — Azt sem. „Ujjé!... — nevetett kellemes, csengő hangján —, hisz akkor azok nem is szeretik magát. Nincs az a nő, ha még oly jól nevelt, tartózkodó is, aki sok apró jellel el ne árulja érzelmeit a szeretett férfiúnak. S hogyan akarna Ön viszonzserelem nélkül feleségesedni. Hiszen ezen fordul meg az egész. Ki kell fürkészni a két leány érzelmeit s aztán vagy az egyiket vagy a másikat feleségül kérni.“ — De hát hogyan tudom meg a valót? „Ha már vállalkoztam arra, hogy kigyógyítom, ezt is vállalom. Semmit sem szeretek félig csinálni. Én csak látogatóba vagyok itt, még csak egy-két napig maradok rokonaimnál, majd kémkedésre adom magam, rekognoszálom a terepet, nem is a két hölgnél — de a barátnőiket környékezem meg. A kúra tartamára azonban nem szabad találkozni amazokkal. Nem kívánok túlsókat?“ — Alávetem magam rendeleteinek. „De hát még nem is tudom a valódi nevüket.“ (Megmondtam neki.) „Nem ismerem, de nem baj. Holnap ilyenkor, ha idefárad — megtudja az eredményt.“ — Nagyon hálás leszek érte. — Ez-

ő
erelés

on eladó.

Eperjesen
26.

elivér
eltető-tojásai

RA

zám alatt.

órákban.

ör, rüh.

Flesch-féle

NŐCS.

eredeti pe-
Próbategely
gely 12 kor.
akban vagy
r. Flesch E.

ügyeljünk!

g (Eperjes,
Fő-utca
133. sz.)

gnak javasolt
bizottsági tag
i indítványok

Követel
Teher

200,000 —
6,326 31
185,890 28
82 —
640 08

K. 392,938 67

Nyereség

1,077 02
15,124 97
63 —
3,238 47
323 21

K. 19,826 67

k.,

k.

vegyen részt a Magyarországi Tanítók Országos Szövetsége s legyen ennek az új nyugdíjtörvénynek a háború kezdetéig terjedő visszaható ereje. Addig is, míg ez a törvény elkészül, a háborús segély átmenetileg tudassék be a nyugdíjszerű ellátásba.

Javasolja továbbá, hogy az országos tanítói nagygyűlés e pontokba foglalt kívánságát a vallás- és közoktatásügyi miniszterrel és a kormány fejével azonnal közölje.

A tanítószázados a kultuszminisztérium holdutcai palotája elé vonult. Itt kivált soraiból a husztagú bizottság — amelynek egyik szerény tagja én is voltam —, amely gróf Zichy János vallás- és közoktatásügyi miniszter elé járult. Rákos István a tanítók kívánságait férfias nyíltsággal előadott beszédjének a végén bejelentette a miniszternek, hogy ha a tanítószázados jogos kívánságait nem teljesítik hamarosan, ő és az egész vezetőség visszalép.

Gróf. Zichy János vallás- és közoktatásügyi miniszter láthatóan mély meghatottsággal, keresetlen szavakban ismerte el a tanítók kívánságainak jogos és méltányos voltát, megígérte azoknak mielőbbi teljesítését. Elismeréssel nyilatkozott a tanítóknak a háború alatt kifejtett tevékenységéről, kérte bizalmukat és türelmüket. Úgy a fizetésrendezés, valamint a nyugdíjtörvény revíziója érdekében a kezdő lépéseket már a maga elhatározásából is megtette.

A tanítószázados a palota előtt és annak udvarán várta a híreket. Lelkes éljenzés- és közbeszólásoktól kísérve jelentette Rákos István elnök a kultuszminiszteri palota erkélyéről a várakozó tanítószázadosnak a miniszter választát.

Hisszük és reméljük, hogy a sok hiábavaló kilincselés, könyörgés, vállveregetés és ígéretés után végül mégis kézzelfogható tettek következnek. A tanügyi kormány végül belátta, hogy nyomorgó, kiéhezett, lerongyolódott tanítószázadosokkal komolyan nem lehet magyar tanügypolitikát folytatni, „az országot másodsorú meghódítani” és beteljesedik az az óhajtasunk, hogy a *nemzet napszámossai* ne legyenek már a *nemzet mostohái!*

□□□

A legnagyobb okosság.

— Jegyezni a VIII. hadikölcsönt. —

Míg magyar lesz a földön, itt a négy folyam meg a Kárpátok között, ez a szó, hogy hazafiság, mindig szent marad és élni fog a szívekben. Idegenből plántált örült bolsevik és nemzetközi jelszavakkal a honszerelmet a józan, becsületes magyar lelkekből kiírtani senkinek sem fog sikerülni. A hazafiság nagy tetteknek, nagy elhatározásoknak rugója marad örökké. De ma már tudjuk, hogy nem minden közdolog véghezviteléhez van szükség okvetetlenül éppen csak a hazafiúi érzésre, joga van a hazafias okosságának, a magánérdek érvényesülésének is. Íme például az államadósság is a hazafias egyetemes ügye, ámde érinti a magánembert is.

Államadósságunk a háború kitörésekor nyolc milliárd volt, ma huszonhat milliárd. Eddig hét magyar hadikölcsönből 14-7 milliárd folyt be, tehát az államadósságnak felénél több része konszolidálódott, de 11-3 milliárd még mindig függőkölcsön, amit a jegybanknak és egyéb hitelezőknek vissza kell fizetnünk, ha valutánkat rendezni és az elviselhetetlen drágaságot csökkenteni akarjuk. A németek száz milliárd függő államadósságuknak 85 százalékát konszolidálták azzal, hogy hadikölcsöneik eredményével járadékadóssággá változtatták. Ezért nagyobb a márka értéke és vásárlóképessége, mint a koronáé. Náluk a bankjegyforgalom apad, tehát pénzük javul. Mindez onnét van, mert a németek valamennyi hadikölcsöne fokozottan fényesebben sikerült, mint az előző. A német polgárság józan számító esze ugyanis hamarosan észrevette, hogy hadikölcsönt jegyezni nemcsak hazafiság, hanem főképpen egyéni érdek. Tanuljunk tőlük. A monarchiánknak 21 milliárd a bankjegyforgalma. Rengeteg adósság. Ebből 16 milliárd az osztrák kormányt terheli, 5 milliárd a miénk. Ezt az öt milliárdot vissza kell fizetnünk a jegybanknak, hogy ezzel pénzünk vásárlóképességét emeljük. A bankjegyeket egyszerűen be kell cserélnünk hadikölcsönre, nem éppen hazafiságból, hanem legfőképpen saját okosan megfontolt egyéni érdekünkéből. A VIII. hadikölcsön jegyzése most kezdődött. Tanuljunk a német példán!

□□□

Badjura ezredes nyugdíjazása.

Hírt adtunk annak idején arról, hogy a háziezredünk visszatérése alkalmával rendezett fogadtatás ünnepélyességét Badjura Lajos cs. és kir. ezredes, eperjesi állomásparancsnok hatalmas elvakultságában mily vakmerő s mindenképen méltatlan módon sértette meg a városi tanácshoz intézett kihívó s minden hazafias érzéssel szembehelyezkedő átiratával. Közöltük azt is, hogy Eperjes sz. kir. város tanácsa, élén Magyar József h. polgármesterrel, nemes felháborodástól duzzadó, erélyes hangú határozattal tiltakozott Badjura ezredes eljárása ellen s egyúttal dicséretreméltó önérettel kinyilatkoztatta, hogy a történetek után nincs abban a helyzetben, hogy nevezett állomásparancsnokkal érintkezést tartson fenn.

Eperjes város tanácsának ez a magatartása osztatlan helyesléssel találkozott nemcsak megyénkben, hanem az egész országban is, amelynek beszédes bizonyossága az az interpelláció, amelyet a képviselőház június 12-iki ülésén Zábrczky József munkapárti képviselő intézett báró Szurmay Sándor honvédelmi miniszterhez, aki válaszában az egész Ház zúgó tapsvihara között jelentette be, hogy az állomásparancsnok eljárását a hadügyminiszterrel való teljes egyetértésben elítéli, aminek bizonyossága az, hogy a hadügyminiszter Badjura Lajos cs. és kir. ezredesnek nyugdíjaztatását elrendelte.

Mielőtt ideiktatnók az interpellációt, illetve a honvédelmi miniszter választát, el nem mulaszthatjuk annak megemléztetését, hogy Badjura ezredes jól megérdemelt s örömmel fogadott nyugdíjaztatását saját hazafiatlan és tapintatlan magatartásán kívül a városi tanács, illetve Magyar József h. polgármester dicséretreméltó önérettel magatartásának köszönhetjük, akik kötelességük teljesítésében úgy jártak el, amint azt egy magyar város polgársága vezetőségétől csak elvárhatja. Amidőn azonban ezt a tényt örömmel regisztráljuk, meg kell állapítanunk, hogy jólehet az ekként elintézett incidens a városi tanácsot és a katonai hatóság vezetőjét állította egymással szembe, Eperjes sz. kir. város közönsége, illetve tanácsa egy percig sem érezte magát konfliktusban a katonai hatósággal mint ilyen, mert úgy gondolta, — s a honvédelmi, illetve a hadügyminiszter legilletékesebb megnyilatkozásai e felfogását igazolták — hogy a kon-

után még sétaközben elmondta a saját családi viszonyait, s öreg este lett, mire elváltunk. Nevezük hát *Estikének* a bájos teremtetést, — ha nem háborodtam volna bele Hajnalkába, Adélbe, senki mást nem vezetnék oltárhoz.

III. 1918. május 10.

Alig tudtam bevárni a hét órát, a kíváncsiság vagy más megjégyéb unszolt, üzött az Erzsébet-ligetbe. Ő is pontosan megjelent. Mintha már régóta ismernők egymást, úgy csevegtünk fesztelenül sok mindenféléről. Szinte feledtük, miért is jöttünk össze tulajdonképpen? Végre ő terelte reá a beszédet. „Nekem még referálnom kell arról, hogy mit végeztem a kettős szerelem dolgában. De eddig csak az egyikről tudok megbízható adatot.” — Melyikről? — kíváncsiskodtam. „Hajnalkáról csak annyit sikerült megtudnom, hogy kedvenc operettje a „Lili”, abból dúdolja minduntalan:

Az én szerelmem egy tűzér,
Csak egy tűzér az, kit én imádom.”

— Ah, egy tűzér? Nem hallottam hírét. „Pedig már a verebek is csiripelték” — Hát akkor

még Adél van hátra. „Holnapra megtapasztalom őt is s akkor még idejövök. Isten vele!” — Csak nem hágy most magamra? Meg kell, hogyvi gasztaljon engem e fölött a nagy csapás fölött. (Pedig valahogyan hidegen hagyott a Hajnalka tűzérje.) „Ha nem unatja fecsegésem, maradok még?” — Itéletnapig elhallgatnám. — Százszorszép volt a blúzán, piros rózsza a gomblyukamban, a végén helyet cseréltek ezek, mint tegnap a gyöngyvirág és nárcisz. Ő maga tűzte a százszorszépet a kabátomra.

IV. 1918. május 11.

Mint igazi honleány, Adél sem idegenkedik a haza hős védelmezőitől. Ő megint a háziezredért, a vitéz 67-esekért rajong. Alig tudják bevárni a háború végét. Ezt újságolta nekem Estike a mai találkán. Mily csodás az emberi szív s a benne lakozó érzemények! Ha pár nappal ezelőtt azt hallom, hogy mindkét eszményképem mást szeret — talán kétségbeesés vett volna erőt rajtam, így meg hidegen hagyott a hír. Mert Estikétől hallottam. Azt mondtam neki egyszerűen — nem szaladok

kocsik után, melyek fel nem akarnak venni. El is ejtettük csakhamar a kettős szerelem témáját. Arra kértem: beszéljen nekem magáról, szüleiéről, városáról. Kérdeztem: hogyan áll ő a katonasággal? „Sehoggy” — volt a mosolygós felelet. — Hát cibil az illető? „Az illető?” (Nevetett.) „Nekem nincs illetőm.” — Pedig azt mondta tegnapelőtt, hogy másutt van foglalkozva. „Az csak trükk volt részemről azért, hogy higgyen önzetlenségemben, mely azonban (lesütötte a szemét) nem is létezett.” — Ekkor már nem tudtam magam türtőztetni. Megragadtam mindkét kezét. — Estike, édes, lehet reményem? „Maga még nem tud olvasni egy szerelmes leány tekintetében?” (Rám nézett azzal a mélytűzű, fascináló szemével.) „A kézszorítás magának semmit se mond?” (Éreztem fehér keze szorítását.) A többit el tudod képzelni.

V. 1918. máj. 12.

Ma utazott el Estike haza, N. városába. Elkísértem a vasúthoz. Holnap utána megyek.

MEGNYILT a legválogatottabb irodalmi művekből összeállított, teljesen új **nagy KÖLCSÖNKÖNYVTÁR!**

NÉMETH JENŐ

könyv-, papir- és zeneműkereskedése, díszműárúk és fényképészeti kellékek nagy raktára

EPERJES, Főutca 78. Telefon 2-26.

nyugdíjazása.

...jén arról, hogy a
alkalmával rendezett
Badjura Lajos cs. és
sparancsnok hatalmi
erő s mindenképen
meg a városi tanács-
len hazafias érzéssel
al. Közöltük azt is,
anácsa, élén Magyar
mes felháborodástól
tározattal tiltakozott
en s egyúttal dicsé-
latoztatta, hogy a
ban a helyzetben,
nesnokkal érintke-

...ez a magatartása
ozott nemcsak me-
rszágban is, amely-
z az interpelláció,
nius 12-iki ülésén
i képviselő intézett
védelmi miniszter-
z Ház zúgó. taps-
hogy az állomás-
gyminiszterrel való
minek bizonyossága
Badjura Lajos cs.
ztatását elrendelte.
terpellációt, illetve
szát, el nem mu-
sét, hogy Badjura
örömmel fogadott
tlan és tapintatlan
si tanács, illetve
er dicséretreméltó
szönhetjük, akik
gy jártak el, amint
sága vezetőségétől
onban ezt a tény
kell állapítanunk,
ntéztett incidens a
hatóság vezetőjét
perjes sz. kir. város
percig sem érezte
s a hatósággal mint
s a honvédelmi,
lletékesebb meg-
ták — hogy a kon-

...akarnak venni.
kettős szerelem
eljen nekem ma-
deztém: hogyan
hogy" — volt a
il az illető? „Az
incs illetőm." —
hogy másutt van
t részemről azért,
en, mely azonban
tezt." — Ekkor
ártóztatni. Meg-
stike, édes, lehet
tud olvasni egy
?" (Rám nézett
mével.) „A kéz-
mond?" (Érez-
többit el tudod

1918. máj. 12.
naza, N. váro-
Holnap utána

ENŐ

tereskedése,
eti kellékek

lefon 2-26.

fliktusra okot adó merészhangú átirat annyira
legszemélyesebb ténykedése volt Badjura ezre-
desnek, hogy az katonai hatósági fedezetben
más születésekor sem részesülhetett. Ezt a kato-
nai és polgári társadalom olyannyira kívánatos
zavartalan együttérése érdekében szükséges-
nek tartottuk külön hangsúlyozni.

Zábráczy József interpellációjáról, illetve
báró Szurmay Sándor honvédelmi miniszter-
nek arra adott válaszáról a következőkben szá-
molunk be:

Zábráczy József: Badjura Lajos cs. és kir.
ezredes, eperjesi állomásparancsnok ügyében
interpellálja a honvédelmi minisztert. A házi-
ezredet Eperjesről elhelyezték. A megye és a
püspök kérelmezték, hogy az ezred ismét vissza-
kerüljön Eperjesre. Ez meg is történt. Az ezred
pótzászlóaljának visszajöttkor nagy ünnepséget
szándékoztak rendezni a helyőrséggel együt-
tesen és ennek megkönnyítése végett kétízben
is jártak Badjura ezredesnél. A háziezred nagy
ünnepélyességek között bevonult Eperjes váro-
sába, amelynek leányai virággal fogadták a
hős katonákat, akiket a polgármester és a
püspök is üdvözölt. Másnap Badjura ezredes
írásban felelősségre vonta a polgármestert, hogy
kinek az engedélyével rendezték az ünnepséget
és megfenyegette, hogy hasonló esetben máskor
a helyszínen fogja félbeszakítani az ünnepséget.
Eperjes város tanácsa felháborodott s kimon-
dotta, hogy Badjura Lajos ezredessel minden
érintkezést megszakít. (Általános helyeslés.)

Farkas Pál: Ott van még?
Platthy György: Ott is marad! A magya-
roknak nem adnak igazat!

Zábráczy József: A dolog csattanója az, hogy
az eperjesi ezred fronton lévő ezredparancsnoka,
Dobieczy ezredes megleghangú levélben mon-
dott köszönetet a pótzászlóalj fogadtatásáért.
Kérdi a honvédelmi minisztert, van-e tudomása
Badjura Lajos cs. és kir. ezredesnek erről a
dologról és megmaradhat-e Badjura ezredes
mint állomásparancsnok Eperjesen?

Szurmay Sándor báró honvédelmi minisz-
ter: Talán már az esemény napján tudomást
szerezett a dologról s módjában volt azonnal
intézkedni és abban a helyzetben van, hogy
jelentést tehet a képviselőháznak. Amilyen
gyönyörű volt az ünnepség, olyan sajátságos
volt az az eset, amely megzavarta. Ugyanez volt
a véleménye a hadügyminiszternek is, akinek a
dolgot nyomban tudomására juttatta s azonnal
megindult a vizsgálat és néhány nappal később
elrendelte a hadügyminiszter az ezredes nyug-
díjazását. (Zajos taps.) Hogy az ezredes hol
élvezi ezt a nyugdíjat, ezt ő nem tudja. De
láthatja a Ház, hogy nemcsak ő, hanem a had-
ügyminiszter is ügyel arra, hogy a polgárság
és katonaság között meglegyen az érzelmi

Kedves jó Barátom! VI. N...n, 1918. jún. 3.

Tegnap napon volt az esküvőm Estikével,
dispenczióval gyorsan ment. Felesleges volna
arról írni hosszasan, mily végtelenül boldog
vagyok. Úgy érzem, hogy az a vonzalom, amit
Hajnalkára és Adélre pazaroltam, csak halvány,
pislogó lidércfény — ahhoz az egész lényemet
betöltő, mélységes érzelemhez képest, melyet
Estike bennem ébresztett. Gondoltam, hogy
egyetmást írok róla, de tollam képtelen az ő
bájos lényét kellőképp megfesteni. De. minek
is, nemsokára hazahozom kis feleségemet s
akkor úgyis meg fogod ismerni. Szívüöl ölel

Adolár:

U. i. Voltaképp Önnek köszönöm én is a
boldogságomat, mert ha nincs az a Tárca a
kettős szerelemről, de hogy is jutottam volna
Adolárhoz. Talán „ördögi praktikának" fogja
Ön mondani, ahogy én Hajnalkát és Adélt
megfosztottam udvarlójuktól, mert a tűzér és
67-es jegyesek — csak mese. De mért oly
élhetetlenek, gyámoltalanok azok, hogy egyikük
sem tudta úgy magához láncolni a férfiak
egy ilyen diszpéndányát, amilyen az én férjcs-
kém. Adolár tudja azt, hogy azzal a mesével
becsaptam, de antul jobban imádt.

Isten vele a legközelebbi megösmékedésig.

Estike.

Még egy utóirat. A földolog pedig az, hogy
most az egy szerelem végtelen korszaka be-
következett s a kettős szerelemnek örökre

Vége.

A másolatok hitelül: M...sz.

közösség és ennek az érzelmi közösségnek a
háborúban nagyon fontos személyi garanciái
is meglegyenek. (Zajos helyeslés.)

Zábráczy József tudomásul veszi a hon-
védelmi miniszter válaszát, amihez hozzájárul
a Ház is.

K. I.

KÖZJÓTÉKONYSÁG.

A sárosvármegyei hadiársvák alapja ja-
vára az eperjesi kir. adóhivatalba, mint Sáros-
vármegye gyámpénztárába 1918. június 2-ikáig
a következő adományok folytak be:

A már nyugtázott összeg .. K. 95,599 52

A m. kir. honvédelmi minisztérium

Hadsegélyző Hivatalának június

havi (4-ik) járuléka .. 1000 —

Szarmáry Géza bártfai főszolgabíró

beterjeszt. .. 43 —

Ugyanaz .. 40 —

" .. 25 —

" .. 20 —

Leskó András vármegyei hajdútize-

des özvegye, sárosiszeplakos újabb

adománya .. 10 —

(Ezzel adománya 20 koronát tesz.)

Összesen: K. 96,737 52

A fentebb felsorolt adományokat ezennel
nyugtázom. Egyúttal a mélyen tisztelt adako-
zóknak és gyűjtőknek áldozatkészségükért és
sikeres járadozásukért — a hadiársvák nevében —
hálás köszönetet mondok.

Eperjes, 1918. június 11. DR. MÁRIÁSSY BÉLA s. k.,
Sárosvárm. árvaszékeknek elnöke.

Új intézmény vakok számára. Őszinte
öröm tölti el lelkünket, midőn értesülünk arról,
hogy most, midőn a rettenetes világégés
ezernyi bajai teljesen elfásítani látszanak az
emberek szívét; most, amikor minden vállat
roskadásig terhel saját baja, humánus intézmé-
nyek vezetők férfiai minden akadályt le-
győzve, csakis szent kötelességük által vezet-
tetve, halk, feltűnést kerülő munkával életre
hívták a vakok kolozsvári országos tanintézete
működési szférájába tartozó óvodát, mely szept.
1-jétől hivatalos lesz az 5-7-éves kis vak gyer-
meket gondos kezeléssel az iskolára előkészíteni.
Hivatva lesz arra, hogy a magukkal tehetetlen
csöppsegek érzeit az állandó foglalkoztatás
által finomítsa, testeiket edzze és lelkeiket már
eleve megmentse az elhanyagoltatás átkos kö-
vetkezményeitől, ami a szegénysorsú szülők
kenyerkeresettel való folytonos elfoglaltsága
folytán, számtalanszor örökre menthetlenné
tette már a vak gyermekeket. Tehát akinek ilyen
irányú kérése van, az forduljon kérvényével
akár a vakok kolozsvári orsz. kir. tanintézete
igazgatóságához, akár a vakok eperjesi intézete
igazgatóságához, mely szintén készséggel köz-
benjár, illetve továbbítja az ez ügyben hozzá-
küldött kérvényeket. A fentírt intézet vallás- és
nemkülönbség nélkül felveszi az 5-7-éves
vak gyermekeket.

SZÉCHENYI-KÖR.

Meghívó.

Az EPERJESI SZÉCHENYI-KÖR 1918. június
23-ikán, vasárnap d. e. 11 órakor ünneplő meg-
fennállásának

negyvenéves jubileumát
a városi Vigadó nagytermében.

Kegeletes ünnepélyünkre hazafias, testvéri
szeretettel hívjuk meg hazánk tudományos,
szépirodalmi és közművelődési egyesületeit,
Sárosvármegye és Eperjes lelkes közönségét.

Eperjes, 1918. június 1.

BR. GHILLÁNY IMRE, SZINYEI MERSE ISTVÁN,
az Eperjesi Széchenyi-kör elnöke, a Széchenyi-kör ügy. elnöke.

DR. WALLENTÍNYI SAMU,
az Eperjesi Széchenyi-kör titkára.

Az ünnepély sorrendje:

1. **Ünnepi himnusz.** Előadja a Széchenyi-kör
zeneiskolájának ének- és zenekara.

2. Az ünnepélyt megnyitja és a Széchenyi-kör
megalapítóját és védnökét: dr. Berzeviczy

Albertet, valamint a Kör vendégeit üdvözlő:
br. Ghillány Imre v. b. t. t.

3. **Ünnepi beszédet** mond: dr. Berzeviczy Albert
v. b. t. t., a Széchenyi-kör védnöke.

4. **Üdvözlések.** (A jubiláló Széchenyi-kört üd-
vözik az egyes tudományos, szépirodalmi
és közművelődési egyesületek kiküldöttjei.)

5. **Visszaemlékezés az Eperjesi Széchenyi-kör négy
évtizedére.** Írta: dr. Horváth Ödön ny. m. kir.

közigazgatási ítéldbíró, a Kör tiszteleti tagja.

6. **Záróbeszédet** mond: Szinyei Merse István
v. b. t. t., ügyvezető-elnök.

7. A **Himnusz**t éneklí a közönség.

A Kör negyvenéves jubileuma valóban
országos ünnepély lesz, ezé teszük a nagynevű
szereplők és az a kitüntető érdeklődés és rész-
vétel, amely az ország tudományos, szépiro-
dalmi és kulturális egyesületei részéről már
eddig is megnyilatkozott. A jubiláris ünnepé-
lyen képviselve lesznek az alábbi egyesületek,
amelyeknek képviselői előszóval fogják köszön-
teni a jubiláló Széchenyi-kört: a Magyar Tudu-
mányos Akadémiát képviseli dr. Berzeviczy
Albert v. b. t. t., elnök, a Kisfaludy-Társaságot:
Vargha Gyula államtitkár, a Múzeumok és
könyvtárak országos főfelügyelőségét: dr.
Horváth Géza h. országos főfelügyelő, a Borsod-
Miskolci Közművelődési Egyesületet: Balogh
Bertalan elnök és Nagy Ferenc titkár, az Orszá-
gos Közművelődési Tanácsot: dr. Árkay Kálmán
h. elnök, az Ungvármegyei Közművelődési
Egyesületet: dr. Mauks Ernő, a Máramaros-
vármegyei Közművelődési Egyesületet és a
Szilágyi István Irodalmi Szakosztályt: Dobay
Sándor nyug. ref. főgimn. igazgató, városi taná-
csos, a Ferenc József-rend lovagja és Juhász
Péter ref. főgimn. igazgató, a Szilágyi István
Irodalmi Szakosztály ügyvezető alelnöke. Az
eddig bejelentett illusztris névsor is bizonyossága,
milyen megbecsülésnek örvend Körünk az
egész országban s hogy milyen bensőséges, szép
ünnepségben lesz része városunknak. A ven-
dégek nagy része június 22-ikén este érkezik
Eperjesre, tiszteletükre ismerkedési estély lesz a
„Fekete sas"-ban. Reméljük, hogy a Széchenyi-
kör tagjai s elsősorban a választmányi tagok
nagy számmal fognak ez alkalommal össze-
jönni vendégeink tiszteletére.

HIREK.

Geduly püspök Eperjesen. Jún. 11-ikén

érkezett az ev. tiszakerület agilis püspöke a
theol. szak- és papi vizsgálatokra Eperjesre.
Az állomáson Magyar József polgármester és
Fábry Viktor lelkész fogadta. Vizsgálatot, köze-
lebről lelkészit tett elnöklete alatt hat ifjú,
köztük Bús J., Németh P. és Pogány G. jeles
eredménnyel. Alapvizsgálatot tett hat ifjú, és
pedig Járossi E. jeles eredménnyel. A refor-
máció jubileumára a püspök és a tiszakerület
által felajánlott 100-100 kor. pályadíjat nyert
Bús J. „Luther két kátéja", Járossi E. „Dévai
B. M." és Pogány G. „Luther és az Újszövetség"
c. pályaművéért. A püspök jún. 13-ikán Eperjesen
felavatott Fábry lelkész és dr. Szilágyi M. theol.
tanár segédletével négy ifjút, ú. m. Bús Jánost,
Késmárszky Lajost, Németh Pált és Pogány
Gusztávot. Eperjesi tartózkodása alatt a püspök
több látogatást tett s a Kollégium vezető-
tanáiraival iskolai ügyekben is tanácskozott.

Kitüntetések. A király az ellenség előtt
tanúsított vitéz magatartása elismerésül Halmi
Elemér tűzérhadnagynak a katonai érdemkereszt
III. osztályát, dr. Eger József eperjesi ügyvéd,
gazdasági tisztnek a koronás arany-érdemkeresztet,
Roth Manó 67-es tart. zászlósnak, Roth Emánuel
eperjesi vasúti tisztviselő fiának 6-ik kitüntetésül
az arany vitézségi érmet adományozta s egyúttal
megparancsolta, hogy Flasch Gyula, László Géza
67-es tart. hadnagyoknak, Petrović Dragolyub
67-es századosnak a legfelső dicsérő elismerés
tudtul adassék.

Az arany vitézségi éremmel tüntette
ki a király Gyurián Viktor tiszthelyettest, aki
néhány héttel ezelőtt mint csererokkant került
haza Oroszországból s most a 67-esek pót-
zászlóaljánál teljesít szolgálatot.

Új törvényszéki bíró. Az igazságügy-miniszter dr. *Dékán* János sztopkói járásbíró az eperjesi kir. törvényszékhez helyezte át.

Esküvő. Június 8-ikán kötött házasságot az iglói ev. templomban *Kovács* Miklós 67-es főhadnagy, több kitüntetés tulajdonosa, *Danek* Magdával, néhai *Danek* Leó honvédezedes leányával.

Eljegyzés. *Roth* Emánuel 67-ik gyalogezredbeli zászlós eljegyezte *Orosz* Gizi úrleányt Eperjesen.

Stark Zsigmondné nyilvánossági joggal felruházott magán elemi fiú- és leányiskolájának szeptemberben megnyíló évfolyamára a beiratások naponta d. u. 3-tól 5-ig eszközölhetők Fő-utca 57. sz. I. emelet.

Halálozások. Id. *Marschalko* Sámuel, a kissebeni ág. hitv. ev. egyház felügyelője, Kisseben szab. kir. város képviselőtestületi és a Kissebeni Takarékpénztár igazgatósági tagja, június 12-ikén, élete 95. évében elhalálozott. Kissebeni társadalmi jelentősen tevékeny tagját, Maléter Gyula földbirtokos, eperjesi háztulajdonos pedig az apósát vesztette az elhúnytban.

Ficker Rezső földbirtokos, élete 71. évében meghalt Szekcsőalján.

Dr. Sperling Henrik ügyvédjelölt, tart. zászlós a 67. gy.-e.-ben, orosz fogságból visszajövet, útközben, szívizéhdűdésben meghalt. Az elhúnytban dr. *Sperling* Károly kissebeni ügyvéd az öccsét gyászolja.

Berzeviczei és kakaslomniczi *Berzeviczy* Lászlóné *Roth* Mária, nyug. adópénztári ellenőr özvegye június 13-ikán életének 79. évében Eperjesen meghalt. Temetése a róm. kath. vallás szertartása szerint június 15-ikén ment végbe.

Bánóczy Zoltán és neje *Barts* Aranka leánya, *Vilmi*, jún. 14-ikén, életének 24. évében Eperjesen elhunyt. Temetése június hó 17-ikén délután 1/2 5 órakor lesz.

Haza az orosz fogságból. *Dr. Krausz* Mór eperjesi ügyvéd, 67-es zászlós, *Klein* Béla 32-es vadász-zászlós, *Singer* Artur és *Bálint* Dániel 67-es tart. hadnagyok, valamennyien eperjesi lakosok, az orosz hadifogságból megszökte, hazaérkeztek.

Elismerés. A háziezred pótzászlóaljának Eperjesre való visszahelyezése ügyében *Fiffik* *Árpád* hírlapíró tudvalevőleg igen buzgólkodott s önzetlen tevékenységet fejtett ki, miért is neki *Koós* Béla főispán elismerését fejezte ki.

A 67-esek hangversenye most elmarad. Mint értesülünk, a 67. gy.-ez. által tervezett hangversenyt csak szeptemberben fogják megtartani.

Drágul a villam. Az Eperjesi Villamvilágítási és Erőátviteli r.-t. arra való tekintettel, hogy szén híján az üzemet a sokkal drágább fatüzelőanyaggal tartja fenn, július hó 1-jétől kénytelen az 50% felár helyett úgy a világítási, valamint az erőátviteli célokra szolgáltatott áram egységáira, valamint átalányok után 100% felárat számítani. Aki a társulat által kibocsátott hozzájárulási nyilatkozatot e hó végéig vissza nem küldi, annak az áramot július 1-jétől beszüntetik.

Modern kölcsönkönyvtár. A könyvirodalom legújabb termékei a *Stehr*-féle könyvkereskedésben *kölcsönbe* kaphatók.

Az új cipőrendelet. Eperjes város tanácsa nevében Magyar József h. polgármester hirdetményt bocsátott ki, amelyben értesíti a város közönségét, hogy a cipőrendelet intézkedéseit június 1-jétől életbelépteti. Ezzel egyidejűen úgy a cipőelárúsítás, mint az anyagnak forgalombahozatala hatósági engedélyhez van kötve. A készbőr-kiskereskedők a készbőröket s cipőfelsőrészeket csakis a közellátási ügyosztály vásárlási engedélyére adhatják el az abban megnevezetteknek. A bőrkereskedők készleteiket tartoznak tehát bejelenteni.

Újítás a jegyrendszeren. Az élelemmel való ellátás mizériája nagy próbára teszi a közönség türelmét, soha nem gondolt és soha el nem képzelt kellemetlen állapotokat zúdított reánk a világháború újabb fázisa. De hát mit van mit tenni, lassan-lassan, kelleetlenül, bele-törődik a lakosság a jegyrendszerbe is. Nem szabad zúgolódnunk, mert hisz azok ottan a katonafronton — eltekintve az életveszélytől — sokkal nagyobb viszontagságoknak vannak kitéve, mint mi itt a kenyérfronton. De a jegyrendszeren behozott újítás a nagyközönségnél visszatetszést szült. Előbb házhoz kaptuk a jegyeket, most felállították a közellátási irodát s ott osztogatják városrészenként az élelmiszert jelképező színes cédulákat. Rossz nézni, mekkora tolongás, tülekedés, veszekedés folyik most ott naponta. A helyiségnek csak egy bejárata van, az ajtónál természetesen torlódás keletkezik, mindenki hamar keresztül akar esni a jegybeszerzés műveletén, mert egyéb dolga is akad az embernek, így aztán szerencséről beszélhet, aki kék foltok nélkül praktikálja ki korpuszát ebből a helyiségből. Pórus is járt minap egy úriember, aki számos ütleget, oldalrugást kapott és adott, amíg az utca kövezetére ért. Szeretnők, ha megmagyaráznák nekünk: *mi szükség volt ez újításra*, de ha el nem mulhatott tőlünk, mért nem osztották több részre a várost s mért nem szántak háromnál több napot a jegykiosztásra?

Templomi hangverseny. A Zalánffy Aladár budapesti orgonaművész által Hemerka Gyula egyházi karnagy és Király Pál közreműködésével mult vasárnap rendezett orgonahangverseny szépszámmú, intelligens közönséget vonzott a szent Ferenc-rendiek templomába. A műsor nagyjából egyezett az ev. templomban tartott hangverseny műsorával — akkor a hangversenyéről beható referátát hoztunk — s ismétlésekbe kellene bocsátkoznunk, ha a most hallottakat újból méltatni akarnók. A *Rieger* Ottó budapesti orgonaépítő által készített orgona finom, színes hanggal bír.

Az orgonahangversenyen felülfizettek a következők: 100 kor.-t *Miller* Ede; 88 kor.-t *Villecz* János; 50 kor.-val *N. N.* és *Vöröskereszt-kórház*; 40 kor.-t *Magyar* József; 20 kor.-val *Brandis* grófné, *Gömöri* Károlyné, *Kissóczy* Mátyás, *Koós* Béla, dr. *Novák* István, ifj. *Sebes* István, *Wengerszky* grófné és *Williger* Pál; 17 kor.-t *Gombos* József; 14 kor.-t *Villecz* István; 11 kor.-t *N. N.*; 10 kor.-val *N. N.*, *N. N.*, özv. *Sitányi* Lajosné, *Szalaevicsné*, *Starmak* András és *Zaborovszky* Béla; 8 kor.-val ifj. *Csatáry* Mária és *Grimek* János; 5 kor.-t *N. N.*; 4 kor.-val *Deák* Imre, *Dessewffy* Irma, *Eisler* N., *Fábry* Viktor, *Sztankay* László és *Wéber* Emilia; 2 kor.-t *Petrássevich* Pál; 1 kor.-val *N. N.*, *N. N.*, *N. N.*, *N. N.* és *Hnat* Mihály. Összesen 643 kor. A nemesszívű adakozóknak hála köszönetet mond *P. Böhm* Brunó, zárdafőnök.

Egy darab 3 1/2-lőerős gőzlokomobil 5 1/2 légkörnyomással, használati engedéllyel, egy darab **cséplőgép** tisztító- és zsákolókészülékkel eladó *Luchs* *Ede* és *Tarsa* cégnél, Eperjes.

Vasúti szállítás közben elveszett árú visszakeresete. A kassai keresk. és iparkamara tudomására hozza az érdekeltségnek, hogy a vasúton feladott árú elmaradása miatt visszakereseti kérelemmel elsősorban a feladó-állomáshoz kell fordulniok és csak ha az állomás által megindított nyomozás eredménytelen maradna, forduljanak a felek a Máv. igazgatóság visszakereseti ügyosztályához további eljárás, esetleg kártalanítás végett. Utóbbi esetben kellő gondot kell fordítani arra, hogy a V. Ü. Sz. 99. §-ának a fuvarozási szerződésből eredő jogok érvényesítésére vonatkozó rendelkezései pontosan betartassanak, nevezetesen, hogy a vonatkozó beadványok az ott előírt okmányokkal kellően felszereltesenek.

A Kollégium igazgató-választmánya június 14-ikén tartott ülésén *Draskóczy* Lajos kollégiumi igazgatónak, aki egy éven át állott nagy körültekintéssel és tapintattal a kollégiumi tanári kar élén, működéséért meleg köszönetet mondott és helyére *egyhangulag* dr. *Wallentényi* Samu koll. főgimnáziumi tanárt választotta. E választás társadalmunkban bizonyára örömet kelt, mivel az igazgató-választmány választása a Kollégium egyik legérdemesebb és társadalmi téren is áldásos tevékenységet kifejtő tanárát állította a Kollégium élére.

„Hattyúdalok.” Ily címen szándékozik *Ferke* Ágost kiadni katonai tárgyú verseit. A harcér eseményeit, a katonák élményeit, küzdelmeit ecseteli hol lelkesítőn, hol szarkaszmuszszal, de mindig érdekesen. Mutatoba ím itt egy verse:

K. GAZDA LEVELEIBŐL.

Ejnye, Anna!...

Ejnye, Anna! Mi lelt, édes?...
Nem kívánok civakodni teveled!...
Mégis bánt, hogy léhasággal
Irod tele a nekem szánt leveled.
Mit érdekel itten engem,
Ki most járom a harmadik harcteret,
Milyen pisztoly-párbajt csaptak
A főbíró s a felmentett Sas gyerek...

S hogy a házunk táján történt,
S végignézted, lapulva a kocsinál...
De hallgatsz a vetésünkről:
Azt se mondod, Peti fiam mit csinál?
S az a két úr mért nincs köztünk?
S mért, hogy csak a büszke hírik ér ide?...
Pedig itt is párbajozhat,
Aki otthon nem férhet a bőribe!...

Leveledet felolvastam...
De ez bizony nem ársztott meleget.
Hanem, mikor odaértem,
Hogy a két hős hogy didergett, remegett,
S hogy egy öreg akácfára
Sütögették azt a játék-vacakot:
Nevetett az egész század,
Még a gyüge Kolompár is kacagott...

Tátra-expressz. Jún. 15-ikétől új menetrenddel megindul a Tátra-expressz, és pedig Budapestről d. e. 9²⁰-kor; Kassáról indul (közvetlen-vonat Bártfára) d. u. 4¹⁰ órakor, Eperjesre érkezik 5⁴⁰-kor. Viszont: Eperjesről indul d. u. 12⁰³-kor, Abosról indul 12⁴⁸-kor és Budapestre érkezik este 6³⁰-kor. Mindkét vonatnál közvetlen-kocsi lesz Budapestről Eperjesre és Bártfára, úgy viszont. Ezenkívül az Eperjesről d. e. 10⁵⁰-kor induló személyvonat ezentúl nem csupán Abosig, de Kassáig fog közlekedni, úgy hogy Aboson átszállani többé nem kell. Új vonat lesz Bártfáról a d. e. 9³⁰-kor induló, amely Eperjesre 11³⁵-kor érkezik és innét, mint fentebb említettük, 12⁰³-kor indul (közvetlen-kocsival Bártfáról Budapestig). A Tátra-expressz az Oderberg felé irányuló forgalomban is kedvező összeköttetést biztosít: Eperjesről 12⁰³-kor indulva, Poprád-Felkára 2⁵⁶-kor érkezünk és 3⁵⁵-kor már Tátrafüreden lehetünk. Viszont Tátrafüredről 10 órakor indulva, Eperjesre már 1⁴⁰ órakor megérkezhetünk.

A nyiregyházi ág. h. ev. leánygimn., felső kereskedelmi és felső leányiskola I. osztályába oly tanulók vehetők fel, akik a 9-ik életévüket betöltötték és nyilvános népiskola négy alsó osztályát jó sikerrel elvégezték. Az V. osztályba csak oly tanulók vehetők fel, akik vagy más leány- vagy fiú-középskola, vagy polgári leányiskola negyedik osztályának legalább elégséges eredménnyel elvégzéséről szóló bizonyítványt mutatnak föl. A fölvételre jelentkezéseket elfogad az intézet igazgatója. A fölvételhez a tanuló okmányainak (a születési anyakönyvi kivonat és a himnlőltási vagy újraoltási orvosi bizonyítványok) beszolgáltatása, továbbá a szülők, illetőleg helyettesük (szállásadó) lakásának bejelentése szükséges. Az iskolai bizonyítványokat csak utólag kell beszolgáltatni a folyó iskolai év bevégzése után. A tandíj 240 kor., a felvételi és egyéb díjak 50 kor., amely díjakból a beiratkozás alkalmával a tandíj fele és a többi díjak egészben azonnal lefizetendők; a tandíj másik fele február 1-jén esedékes.

Eperjesi polgári keresk. sz. júl. 1-jéig folyam ig nem jegy vétetnek szám az kezés alk

rosok egye hogy Pop egyesüles városkák fog fenség feltünni. N nevet fog vagy Nagy s jelentős ebbe Felka nyugszik:

vasúti meg parkot dr. koronáért árverésen Ezen adat is

húsát és számára. 50 darab se nája legköz mester gon vagonrakon érkezik Igló 70 kg. lesz a ók nem szé mi itt Epe rakományt tani: merre nat a banáli szeretne va

Hogy az U érdekek alk megfelelő o kívánatos, h természetes követeléseik oltalmat igé tárgyaik van múzeumnál mielőbb be a magyar az mindazok az Ukrániában védelmet ig sításokat a dája nyújt.

Vasárnap: A történet 5 Liedke fe vígjáték-s

Kedden: *Veng* Csütörtökön: játék 4 rés a főszerep

Szombaton: koncepció Albert Ba

Vasárnap: A vonásban,

Az előadások k ünnepen és

Jegyelővét H

Jún. 25-ikén A Urániában; Szibéria az

Női kereskedelmi szaktanfolyam. Az Eperjesi Kereskedők Társulatának az evang. polgári leányiskolával kapcsolatos egyéves női keresk. szaktanfolyamán az 1918–1919. tanévre júl. 1-jéig jelentkezhetnek növendékek a tanfolyam igazgatójánál d. e. 11–12-ig. Azok, akik nem jegyeztetik magukat elő, csak az esetben vétetnek fel, ha a törvényesen megengedett létszám az előjegyzettekből nem kerül ki. Jelentkezés alkalmával 20 kor. beiratási díj fizetendő.

Hírek a szomszédos megyéből. Városok egyesülése. A SZEPESI LAPOKban olvassuk, hogy Poprád, Felka és Szepesszombat városok egyesülése közből áll. Nagy mulattal bíró városkák fognak megszűnni és egy nagy város fog fenséges Tátránk tövében egy csapásra feltűnni. Nem vesszük ki a közleményből, mely nevet fog kapni az új városalakulat, Poprád-e vagy Nagypoprád (mert ez köztük a legnagyobb s jelentősebb), mi más nevet ajánlunk nekik, ebbe Felka és Szepesszombat is inkább bele-nyugszik: *Tátraalja*.

A Gréb-park eladása. A szepesszombati vasúti megállóhely mellett levő 6-holdas Gréb-parkot dr. Payer Géza poprádi ügyvéd 70,000 koronáért vette meg nyilvános árverésen. Az első árverésen ezen ingatlan 20,000 kor.-ért kelt el. Ezen adat is mutatja az ingatlanok áremelkedését.

Igló élelméze. Legutóbb 24 darab sertés húsát és szalonját mérték ki a közönség számára. Folgens Kornél polgármester újra 50 darab sertést rendelt, melyek húsa és szalonja legközelebb kerül kiosztásra. A polgármester gondoskodása folytán legközelebb egy vagonrakomány malac és erdélyi bárány is érkezik Iglóra. A malacok párja körülbelül 70 kg. lesz a megfelelő árakkal. Boldog iglóiak, ők nem szenvednek a zsírincsetlenségben, mint mi itt Eperjesen! Nem lehetne ilyen sertésrakománynak — polgármesterileg — megmutatni: merre vezet az út mifelénk? Mert — bocsánat a banális kifejezésért —, de a mi városunk is szeretne vagy egyszer — disznóban lenni.

Ukrániai követelések bejelentése. Hogy az Ukrániában lévő magyar vagyoni érdekek alkalmas időben figyelembevehetők s megfelelő oltalomban részesíthetők legyenek, kívánatos, hogy mindazok, akiknek ukrániai természetes vagy jogi személyekkel szemben követeléseik vannak, vagy akiknek Ukrániában oltalmat igénylő ingó vagy ingatlan vagyontárgyaik vannak, ezeket a m. kir. kereskedelmi múzeumnál (Budapest, V., Akadémia-u. 3. sz.) mielőbb bejelentésük. Ugyanott jelenthetők be a magyar állampolgárok tulajdonában lévő mindazok az ingóságok és ingatlanok is, amelyek Ukrániában vannak és egy vagy más okból védelmet igényelnek. Részletesebb felvilágosításokat a kassai keresk. és iparkamara irodája nyújt.

MOZGÓKÉPSZINHÁZAK MŰSORA.

OLYMPIA:

Vasárnap: *A bangalori rejtély*, indiai szerelmi történet 5 felv.-ban, Gilda Langer és Harry Liedke felléptével. *A házasság művészete*, vígjáték-szláger 3 felvonásban.

URÁNIA:

Kedden: *Vengerkák*, Pásztor Árpád regénye 4 felv. Csütörtökön: *Szívünk asszonya*, regényes színjáték 4 részben, Mia May és Bruno Kastner a főszerepben.

Szombaton: *Ne legyenek más isteneid!* nagy-konceptiójú művészdrama 4 felvonásban, Albert Bassermann a főszerepben.

Vasárnap: *A szenvedélyes asszony*, dráma 4 felvonásban, Asta Nielsen felléptével.

Az előadások kezdődnek hétköznapon 5, 7 és 9 órákor, ünnepeken és vasárnapon 3, 5, 7 és 9 órákor.

Jegyelővét Haltenberger ruhatisztító-üzletében. Telefon 63. szám.

Jún. 25-ikén *A toprini nász*, jún. 27-ikén *A gárdista* az Urániában; jún. 29-ikén *Az árendás zsidó*, jún. 30-ikán *Szibéria* az Olympiában. Jön: a *Wolfsohn-cirkusz!*

Lakatosok figyelmébe. A kassai keresk. és iparkamara értesíti az érdekelteket, hogy a hadvezetőség nagyobb mennyiségű *mozgókonyhafelszerelési* cikk beszerzéséről kíván a hazai cégek útján gondoskodni. Az egyes szállítandó cikkek a kovács-, lakatos- és vasöntő-ipar körébe tartoznak. A jegyzék az érdekeltség számára a kassai keresk. és iparkamaránál betekintés végett rendelkezésre áll.

Az ukrán kormány kívánságára a központi hatalmak kormányai megállapodtak abban, hogy ez év folyamán, valószínűleg július 15-ikén Kievvben, később esetleg Odesszában is *árúmintakiállítás* rendeznek a központi hatalmak gyártmányaiból. A kiállítás magyar részében kizárólag magyar gyártmányú árúk szerepelhetnek, de kívánatos, hogy kereskedőink is minél nagyobb számban vegyenek részt magyar származású árúk mintáival. A kassai keresk. és iparkamara a kiállításra azzal hívja fel az érdekelteket figyelmét, hogy a részletes felhívás és a bejelentőlapok a kamara hivatalában megkaphatók.

MULATTATÓ.

Jogi vita.

*Benső létem
Pertárában
Hetek óta
Nagy vita van.*

*Szív az ésszel
Összekapott,
Sűrűn váltanak
Periratot.*

*Csodálatos
Ez a játum:
A szerelem
A szubsztrátum.*

*Így szól a szív
— Ez esetben —
Szabályszerű
Keresetben:*

*„Hervad a fű
Harmat híján,
A kis madár
Társat kíván.*

*Mily gyász az,
Ha nem lehel
Illatot a
Rózsakehely.*

*Emberszív is
Ily portéka,
Szerlem a
Tartozéka.*

*Mindig bírtam
S ősi jusson
Kell, hogy újból
Nekem jusson.*

*Enyim az a
Bűvös álom,
Magamnak én
Vindikálom.*

*Válaszában
Az ész megint
Mindent tagad,
Szokás szerint.*

*S ekkép szól az
Ellenfélhez:
„Mily hőbortos
Egy beszéd ez!*

*Nem eleget
Turbékoltál
Amikor húsz-
Éves voltál?*

*Négykeresztes
Léssz maholnap,
Nem vagy való
Szeladonnak.*

*Mily döreség
Ilyen korban
Gerlicéként
Bűgni sorban.*

*Egykoron dúsz
Hajad gyérül,
Mondj le hölgyek
Szerelmérül.*

*Hőbortos szív,
Térj eszedre,
Ne álmodozz,
A pert tedd le!*

*Szép hölgyeim,
Zárják le hát
Döntvényvel ez
Ádáz vitát.*

*Szívem lángol,
Olthatlan ég:
Reménylenem
Szabad-e még?*

Trubadur.

Rajzok.

A mi oroszaink. Jóval a gorlicei áttörés előtt, amikor az ágyúszó egész Abosig, sőt még azon túl is hallatszott, Schwarz Leo föld-birtokosnál, a sárosbogatányi szeszgyárban jártam, hol hivatalos dolgaim voltak elvégzendők. Persze a háborúról, a muszkákról folyt a beszéd, hiszen tudjuk, akkoriban ez nyugtázta le minden gondolatunkat, a menekülés lehetőségét latolgattuk, terveztettük, hogy majd ki merre, hova fog futni. A gyárban is voltak muszkák, hadifolyók, ahol különben csupa asszony meg leány volt alkalmazva, mert hiszen akkoriban a férfija mind katonának, háborúba ment. Oh, ezek az asszonyok, nagy selymák ezek, mesélte a gazda, aki egyszer azon keresetlen, akkor hallgatta ki őket, amikor egy lucskos, esős napon mind a fűtőházban

melegedtek, ahol mint a verebek az eresz alatt, a tűz mellett csiripeltek. Ők is a muszkákról beszéltek, hajtogatták, hogy hej, gonosz nép az nagyon! Én, mond Zsófia, ha itt lesznék, elfutok. — Én bizony nem futok. Így Katka. — Nem futsz? És ha erőszakoskodnak veled? — Ej, erőszakoskodnak, förmedt vissza Katka, az legyen a legnagyobb bajod, de ha a csizmát lehúzzák a lábadról, az az!...

A hadifogyók közül kettő zsidó volt, ezekkel beszélni is tudtam, mert bár istentelen zsargonban hadarták a németet, mégis, meg lehetett őket érteni. És Ön — kérdém az egyikőtől —, hol adta meg magát? Én, kérem alássan, még Bukovinában. Tetszik tudni, káplár voltam és mint ilyen a legelső lövészárkba voltam behelyezve. Kezdetben jól ment minden, maguk löttek ide, mink oda, de mert a magjával nem találkoztunk, hát nem volt semmi baj. De aztán, egyszer megszólal ám a telefon, hogy hallo-hallo! — Mondok: hallo! — Ki van ott? — Itt káplár Cipórisz és ott? Hadnagy Rostopcsin. Hallja Cipórisz, van magának órája? — Igenis van. — Igazítsa be, most 1 óra. — Beigazítottam. — Pont 4 órákor Ön és emberei kiszállnak a lövészárkából és vitézül megtámadják az ellenséget!... Isten a világ felett! Az ellenséget!? Szuronnal!? Még csak ez kellett nekem! De nem baj, sőt, most vagy soha és csak okosan, Cipórisz, csak okosan!... Mult az idő, már délután 3 óra, még egy óra és aztán!... De nem került rá a sor, mert mindjárt 3 óra után maguk elkezdtek valami örülten tüzelni és kiabálni, hogy hurrá-hurrá! és hogy ratatata (= rajtarajta!), aztán jöttek azok a bűdös vörös ördögök, ezek a lovakkal minket átugráltak; azután jöttek azok a veszett honvédek, ezek is átugráltak és mi csak lapultunk és hallgattuk, hogy az árok mögött ugyancsak verekednek ám! De mi csak furt lapultunk és mikor már minden csöndes lett és láttam, hogy már csak a maguk szanítészei futkosnak ide-oda és szedik fel a sebesülteket, rászóltam az egyikre, hogy: Sie, herr szanitätsz, ide győjjön, itt vagyunk 23 egészen egészséges muszka, szedjen fel bennünket és vigyen minket valami nyugodalmasabb helyecskére. Így volt. Hát nem volt okosan? Nuná, majd én leszek a cárért vitéz!?

Én meg — mond a másik — a Kárpátokban adtam meg magam. A trénnél voltam és úgy volt, hogy én és társaim azokban a borzasztó hidegekben valami 300 ökröt hajtottunk egyik völgyből ki a másikba és ha ennél a kommandónál jelentkezünk, elzavartak, hogy nem ide, hanem oda tartozik és ha oda mentünk, onnan is elküldtek, szóval, már éppen torkig voltunk ezekkel a dolgokkal és már meguntuk az egész életünket. De jó az Isten! Amint egyszer így megyünk-mendegélünk, észrevesszük, hogy nini, ott a távolban lovas-katonák vannak. De vajjon mik ők, kozákok-e vagy huszárok?! Ide a gukkert! Bravo! Huszárok! — Hore ruki! Mondok elszántan. Hore ruki! Ordítják a többiek is és erre aztán a huszárok hozzánk vágattak és kiabálták, hogy a zapát, a zanyád!... Mit kiabálsz, te bolond — mondok —, itt a 300 ökör, vidd őket, de minket is és csak ne kiabálj!

Lamos József.

Apró történetek.

Boldogult I. Ferenc József király — még császár korában — a mult század ötvenes éveiben Magyarországot utazta be. Ehhez az útjához sok mindenféle krónikás történet fűződik. Ismeretes Debreczen város kocsisának mondása: „Vitem én már nagyobb urat — Kossuth Lajost negyvennyolcban“. A Boróczi von Marcival történt józú esetet Lamos József elevenítette fel e lap hasábjain. A felvidéken is emlékezetben maradt egy-két derűs epizód. Erdemes volna ezeket a hagyományos többnyire adomaszerű, kis históriákat megynként összeszedgetni, adalékul szolgálhatnak egykor Ferenc József nagy alakjának kidomborításához.

Alsókubinban a megyeházán fogadta Árva-vármegye notabilitásait, utána Grünne altábornagy s első szárnysegéd jelentette, hogy a köznép a megyeház előtti téren várakozik. Grünne mentora volt a fiatal császárnak, ki még járatlan volt az uralkodás művészetében. „Dem Volke sich zeigen“ — hangzott a figyelmeztetés.

Lent a piacon festői népviseletben sorakozott a megye minden vidékéről összecsoportosult nép. A falusi bírák csoportjában feltűnt a császárnak egy megtermett parasztember, ki nagy tüszőjével s fekete darócgunyájában igen jól festett. „Kend bíró?” — kérdezte a császár. „Igenis, méltóságos ifiúr — én vagyok a pucó bíró.”

Liptón át való utaztában esőre fordult az idő, ezáltal nem állított be a híres Kaiserwetter. Rózsahegyen a császár rózsá helyett csak sarat látott, előlött való nemetszésének kifejezést is adott: „Sárhegy ez, nem rózsahegy”. (Németben kissé triviálisan hangzott.)

Hibbe mezőváros határánál két szikla között díszkaput emeltek, fenyőgalyakkal ékesítették, ott gyülemlt össze a környék népe. Iszonyatos éghabború keletkezett ekkor s alig hagyta el a hintó a díszkaput, össze is omlott az — ledöntötte a szélvihar. Nem is volt tanácsos továbbfolytatni az utat, így hát a császár kíséretével egy ott levő nagy pajtába menekült — a zivatar elmúltát bevárando. De megtelt az a parasztnéppel is. Egyikük, mint afféle hamisítatlan liptói talpas, éktelen káromkodásba tört ki — tüzes istennyilákat emlegetve nem épp jámbor kívánságok kíséretében. Idősebb társa váltig csitította, reámutatva a császár jelenlétére. Legényünk nem zavartatta magát, kétségbe vonta a fiatal katonatisztnak császár-voltát, és egy reprodukálhatlan kifejezéssel másnak minősítette. Erre megfordult Grüne s cseh nyelven rászólt a mosdatlan szájú legényre: „De bizony, ez őfelsége a császár!”

Itt Eperjesen is hallottam egy-két apróságot I. Ferenc József itteni látogatása idejéből. Egy Bercsik nevű polgár állt akkor a város szolgálatában, mint mezei felügyelő. Mikor a császár a városi tisztviselőket fogadta, Bercsiktől is kérdezte, milyen hivatalt tölt be a városnál. „Ich bin Feldherr, Kaiserliche Majestät.” (Németül ment akkor minden.) „Dann sind wir Kollegen” — mondta a császár mosolyogva.

Majd egy későbbi kérdésre: „Miféle látnivalói vannak még Eperjesnek?” — azt felelte neki valaki: „Die Kunst!” — Die Kunst? Hát ez valami nagy dolog lesz — gondolta a császár, bizonyára valami múzeum, kép- vagy szoborkiállítás, s tudakolta is a művészet minőségét. Ekkor aztán felvilágosították, hogy a Kunst — a vízvezeték gépházánál nem egyéb.

S az a szomorú benne, hogy manapság sem lehetne Eperjesnek más „Kunst”-tal előállni.

M. . . sz.

Szerkesztői üzenetek.

I. B., K-n. A két kis poémának sorát ejtjük. Köszönet érte.

J. M. G., H-n. A BUDAPESTI HIRLAPOT nem olvastuk, köszönettel vennők az illető számnak betekintésre való átengedését.

F. J., N-a. Sz. L. maga küldött két verset, vigyázzunk már, hogy elkeresztelés ne legyen.

H. E., H-n. Köszönjük a versikét; egy kis humoros csevegésnek nagyobb keletje volna nálunk.

K. M., Sz-ő. 1915-16-ra 15 és 1917. évre 12 kor.

Felelős szerkesztő:
dr. Rosenberg Teofil.

Kiadótulajdonos:
dr. Koós István.

Hreblay Emil állattelepének
kezelőségénél Eperjesen
Szt. László-utca 26.
tisztá, hófehér, telivér
orpington-tyúkok keltető-tojásai
... kaphatók. ...

A bástya-utcai ház
20. és 21. számú
kerttel eladó.

Felvilágosítással szolgál dr. Sonnenschein Simon ügyvédi irodája, Eperjes.

Rühes lovait "FORTUNA"-lórühkenőccsel

(törvényileg védve), mely egyszeri kezeléssel biztosan gyógyít.

Kapható:
STRAUSZ ÁRMIN
gyógyszerésznél
Kenderes,
Jász-Nagykun-Szolnok megye.
Egy lóra való adag ára 25 kor.

MEGHÍVÓ a Buchner és Moskovits gépgyár részvénytársaságnak június hó 22-ikén d. u. 3 órakor az Eperjesi Bankegylet tanácskozótermében tartandó RENDES KÖZGYŰLÉSÉRE.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése az 1917. üzletévről.
2. Az 1917. évi zárszámadás előterjesztése és határozat a veszteségnek új számlára való elővezetése tárgyában.
3. Az igazgatóság és felügyelőbizottság részére az 1917. évre vonatkozó felmentvény megadása.
4. Esetleg beadott indítvány tárgyalása.

Amennyiben a közgyűlés határozatképes nem volna, ez esetben az alapszabályok 18. §-a alapján a közgyűlés június 29-ikén délelőtt 11 órakor ugyanott a megjelenő részvényesek számára való tekintet nélkül fog megtartatni.

Eperjes, 1918. június 15.

A Buchner és Moskovits
gépgyár r.-t. igazgatósága.

Mely jobb család vállalna el nevelésre egy nagyon jó és szép 4-éves leánykát

jó fizetés ellenében? Érdeklődés sürgősen kéretik. Cím e lap kiadóhivatalában.

A jövő tanévre jó házból való nagyobb leányka teljes ellátást

- kaphat úri családnál. A leg-gondosabb felügyelet és leg-jobb élelmezés biztosítva. ::
- Cím a kiadóhivatalban.

□ Jókarban levő □ BILLARD

felszereléssel □ eladó.

— Cím a kiadóhivatalban. —

HAAS LIPÓT fatalpú cipő- és szandálgára

Budapest, VI., Csengery-utca 74. sz.

Utalványmentes fatalpú szandálok:

Nagyság:	21-27	28-30	31-35	36-40	41-46
Korona	4.66	5.30	5.94	6.57	7.21

➡ Csakis nagybani eladás. ➡ Minták utánvétellel küldetnek.

■ Fajtiszta. bécsi • kék • óriás ■ házinnyulak

■ eladók Bánó Pál tenyészetében ■
■ Eperjes, Fő-utca 19. szám alatt. ■

Épülettervezéseket, előméret és költségvetések szerkesztését, régi épületek átalakítási tervezését és helyszinrajzi felvételek készítését elvállalja RUBY FERENC építész, Tótsóvár.

BUZIÁSFÜRDŐ

Magyarország legszénsavdúsabb szén-savas, sós, vasas, radioactiv forrásai.
Moorfürdők. Hidegvízgyógyimód.

Elsőrangú

szívgyógyfürdő.
(Magyar Nauheim.)

Női bajoknál, hólyag-, vesebajok, köszvény, csúz, idegbántalmaknál.

Fürdőidény: május-október.

Kifogástalan ellátásról gondoskodva van.

Hivatalos fürdőorvos: dr. MAHLER GYULA.

Buziáson fürdőorvosi gyakorlatot folytatnak:
dr. BAISINI J., dr. PORUTIU R., dr. SCHOPF J.,
dr. SUGÁR R., dr. GLASS R. urak.

Részletes prospektussal szolgál:

Muschong Buziás gyógyfürdőjének
igazgatósága.

Viszketegség, sömör, rüh.

Leggyorsabban elmulasztja a dr. Flesch-féle eredeti, törvényesen védett

„SKABOFORM“-KENŐCS.

Nincs szaga, nem piszkít. Mindig eredeti pecsétes, dr. Flesch-félet kérjünk. Próbátégely 3 K, nagy tégely 5 K, családi tégely 12 kor. Kapható a helybeli gyógyszerárakban vagy direkt a készítőnél rendelhető: dr. Flesch E. „Korona”-gyógyszertára, Győr.

Vételnél a „Skaboform” védjegyre ügyeljünk!

E

Előfizetés
Egész évre
Félévre
Negyedévre
Hirdetési díj:
petitsor egysz
50 l. Közlemén

AZ

Az Eperjesi díszközgyűlés állásának néma bileumon r. dalmi egyes. Akadémia, a Társaság s e és irodalmi világegésber egyesületekn. tüntetőrészv. kör jubileum. Negyven öltő! De ez megye váro. teljesen mag. Kollégium ifjai a mul. a magyarosi szerűsítésén. egy gondvis. és izzó fajs. pításával gy. el, hogy Sáro. Itt egyetlen r. gyökeres ma. sincsenek, m. határos köz. Ezt a nem. magyarézés. megtartani, lakosságát ny. Eperjest, ezt itt a határszé. Felvidéken a fellegváravá t. amely a Széc. vitétte s ame. öltött és rövi. sággá lett. M. nak talán a le. Lélek és élet. talán a legért. den külső tán. a lelkes, meg. nak áldozatk. és fejtí ki áld. különböző sz. nemcsak a t. művészeti, ir. gíti ki hangv. vel, időközöni. zeneiskolájáv.